

ความคิดเห็นของครู และนักเรียนต่อการจัดโรงเรียนแบบสองระดับ

ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

นางสาว สิริมา เกษมศิริสวัสดิ์

005454

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

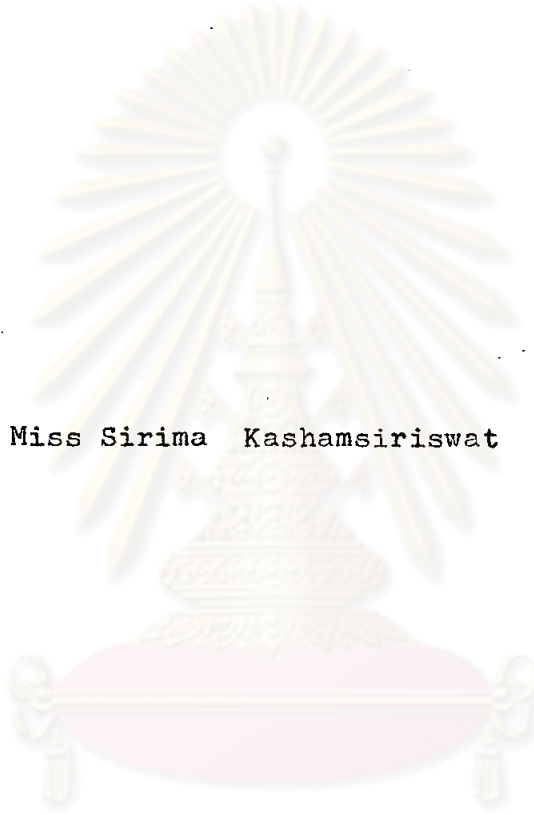
แผนกวิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๑

i 17921752

OPINIONS OF TEACHERS AND STUDENTS TOWARDS
THE TWO - SHIFT ELEMENTARY SCHOOLS
OF THE BANGKOK METROPOLIS

Miss Sirima Kashamsiriswat

คุณยัทธิวิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

วิทยานิพนธ์เรื่อง ความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อการจัดโรงเรียนแบบ
สองผลัด ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

โดย นางสาว สิริมา เกษมศิริสวัสดิ์

แผนกวิชา ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทีศนา แคมมณี)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต)

กรรมการ

(อาจารย์ สุภา บุญยไวโรจน์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อการจัดโรงเรียนแบบ
สองผลัด ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ชื่อนิสิต นางสาว สิริมา เกษมศิริสวัสดิ์

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ สมน อมรวิวัฒน์

แผนกวิชา ประถมศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๒๑

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นและปัญหาของครู และนักเรียนในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ต่อการจัดโรงเรียนสองผลัด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประมวลข้อเขตข้อมูลเกี่ยวกับการจัดโรงเรียนแบบสองผลัดและนำมา
สร้างแบบสอบถามขึ้น ๒ ชุด คือ แบบสอบถามสำหรับครู และแบบสอบถามสำหรับ
นักเรียน โดยครอบคลุมเนื้อหาในด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ กิจกรรมวิชาการ
กิจกรรมเสริมหลักสูตร การบริการและปัญหาต่างๆของโรงเรียนสองผลัด จากนั้น
นำแบบสอบถามไปใช้กับตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นครูรอบเช้าและรอบบ่ายจำนวน
๒๕๐ คน นักเรียนรอบเช้าและรอบบ่ายจำนวน ๖๐๐ คน ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาการอยละ ค่าเฉลี่ย และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

๑. ครูรอบเช้าและรอบบ่าย ไขเวลาว่างจากการสอนตรวจงานนักเรียน ขณะไม่ปฏิบัติราชการ ไขเวลาพักผ่อน นักเรียนรอบเช้าและรอบบ่ายอยู่บ้านจะช่วยทำงานบ้าน โรงเรียนประถมศึกษาแบบสองผลัด เป็นโรงเรียนขนาดกลาง และเล็ก และเปิดห้องเรียนรอบเช้ามากกว่าห้องเรียนรอบบ่าย

๒. อาคารและสถานที่โรงเรียนประถมศึกษาแบบสองผลัด มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

๓. สภาพการทางคมนาคมพบว่า นักเรียนสนใจเรียนน้อยในชั่วโมงสุดท้าย ไขเวลาน้อยในการค้นคว้าหาความรู้ อีกทั้งไม่ค่อยได้ปรึกษาครูในปัญหาส่วนตัว การเรียน และสุขภาพ การมาโรงเรียนเพียงครึ่งวัน มีผลกระทบระเทือนต่อความประพฤตินักเรียนน้อย ครูเห็นว่านักเรียนขาดเรียนวันเสาร์มาก และครู นักเรียน ผู้ปกครอง มีความต้องการมากที่ให้นักเรียนมาเรียนเต็มวัน

๔. โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทางด้านวิชาการ และสันทนาการให้แก่แก่นักเรียนน้อย

๕. โรงเรียนจัดบริการตรวจสุขภาพ แจกหนังสือแบบเรียน สมุดดินสอ ให้แก่นักเรียนมาก ส่วนบริการอื่น ๆ แก่นักเรียนน้อย

๖. ปัญหาในโรงเรียนสองผลัดที่ครูเห็นว่า เป็นปัญหามาก คือ นักเรียนรอบเช้าและรอบบ่ายไม่มีสถานที่นั่งพักผ่อนก่อนและหลังจากเลิกเรียน นักเรียนขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน ขาดเรียนวันเสาร์ มีความผูกพันกับทางโรงเรียนน้อยลง และห้องสมุดมีหนังสือจำนวนน้อย นอกจากนี้ครูและนักเรียนมีปัญหาทางด้านส่วนตัว การเรียนการสอน และเกี่ยวกับโรงเรียนอีกด้วย

๗. ครูและนักเรียนส่วนใหญ่มีความต้องการให้โรงเรียนเปิดสอนเต็มวัน
และปรับปรุงสภาพอาคารต่าง ๆ ในโรงเรียนให้ดีขึ้นทุกด้าน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Opinions of Teachers and Students Towards The
Two-Shift Elementary Schools of The Bangkok Metropolis
Name Miss Sirima Kashamsiriswat
Thesis Advisor Professor Sumon Amornvivat
Department Elementary Education
Academic Year 1978

ABSTRACT

Purposes:

The purpose of this Research was to study the opinions and problems of teachers and students towards the two-shift elementary schools of the Bangkok Metropolis

Procedures:

Two kinds of opinionnaires which were teachers-opinionnaires and Students-opinionnaires were constructed to concentrate in the point of view of Buildings and learning Media, Academic Activities, Co-curricular Activities, School Services and problems of the two-shift elementary schools. Then the opinionnaires were sent to 240 Morning-Shift and Afternoon-Shift teachers and 600 Morning-Shift

and Afternoon-Shift students in the two-shift elementary schools of the Bangkok Metropolis. The obtained data were analyzed in percentage, mean and standard deviation. The conclusions were presented in the tables with explanation.

Findings:

1. Morning-Shift and Afternoon-Shift teachers spend free time to correct the exercises of the students. Morning-Shift students and Afternoon-Shift students help thier parents to do housework. The two-shift elementary schools are insize all medium and small one. The Morning-Shift classrooms are more operating than Afternoon-Shift classrooms.
2. In the two-shift elementary schools, there are not enough Buildings and Recreational Areas comparing to the number of the students.
3. Generally, the students are less interested in study in the last hour. They hardly spend time for furthur study and do not much consult the teachers about individual problems, method of study and health. Spending half-day in school affected less to the behavior of the students. The teachers observe that the students are mostly absent on Saturday. Teachers, parents and students, all agree that they want the school to open full day than half-day.

4. The two-shift elementary schools organize few co-curricular activities, both in academic and recreation for the students.

5. Health services and text-books are provided to the students functionally, but other school services are not still available.

6. The teacher' opinions are concentrated in the problem of lacking of recreational areas, shortage of learning media and book in the libraries, class-absent of the students on Saturday, and less relation between home and school

7. Most teachers and students want to have the full day school and the school need improvement in both instructional and administration.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดีเพราะความกรุณาของ ศาสตราจารย์
สมน อมรวิวัฒน์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่ได้กรุณาแนะนำหัวข้อการวิจัยในครั้ง
นี้ และให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ตลอดจนตรวจและแก้ไขข้อบกพร่องต้นฉบับวิทยา
นิพนธ์ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตั้งแต่ต้นจนสุดสิ้นการวิจัย รองศาสตราจารย์
ประสงค์ กรรณสูต ได้กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำในด้านสถิติ อาจารย์ สุภา
บุญไวโรจน์ ได้กรุณาสละเวลาให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำทุก ๆ ด้าน ตลอดจน
ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต้นฉบับวิทยานิพนธ์ในบางส่วนให้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
กร. ทิศนา แชนมณี ที่ได้กรุณาอ่านวิทยานิพนธ์ซึ่งทำให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยกราบ
ขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสี่ท่านเป็นอย่างสูง

อนึ่งผู้วิจัยยังได้รับความสนับสนุน คำแนะนำ ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ
ตลอดจนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร จากผู้บริหาร
ฝ่ายการศึกษาแห่งสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีคุณทองหล่อ กล้วยไม้
ณ อรุณยา รองผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา คุณเกิญญา บุญรัตน์พันธ์ ผู้อำนวยการ
การกองโรงเรียน คุณพนอม ถาวรกิจ หัวหน้ากองวิชาการ และคุณสามารถ
บัญญัติ หัวหน้ากองการประถมศึกษา ตลอดจนครูและนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม
ในโรงเรียนประถมศึกษาแบบสองระดับสังกัดกรุงเทพมหานคร และสมาคมครูผู้ปกครอง
โรงเรียนวัดยานนาวาที่ได้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้
ณ โอกาสนี้ด้วย

สุดท้ายขอขอบคุณ คุณสมพงษ์ จิตระดับ ที่ช่วยแจก และเก็บแบบสอบถาม
อีกทั้ง เป็นเพื่อนร่วมคิดคือเรื่องต่างๆกับทางสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร และ
เพื่อนๆทุกคน ที่ช่วยเหลือการวิจัยในครั้งนี้

สิริมา เกษมศิริสวัสดิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ม
บทที่	
๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑๕
ขอบเขตของการวิจัย	๑๖
ข้อตกลงเบื้องต้น	๑๖
ความจำกัดของการวิจัย	๑๖
วิธีดำเนินการวิจัย	๑๗
คำจำกัดความ	๑๘
ประโยชน์ของการวิจัย	๒๐
๒ วรรณคดีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๑
การจัดโรงเรียนสองผลัดในประเทศไทย	๒๑
การจัดโรงเรียนสองผลัดในต่างประเทศ	๒๖
การจัดโรงเรียนสองผลัดจากผลงานวิจัย	๓๐
ลักษณะโรงเรียนประถมศึกษาที่ดี	๓๖
เรื่องราวโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร จากผลงานวิจัย	๔๒
๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๔๔
การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย	๔๔
ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย	๕๑

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๕๗
การวิเคราะห์ข้อมูล	๕๗
๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๐
๕ สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	๑๑๐
สรุปผลการวิจัย	๑๑๑
อภิปรายผลการวิจัย	๑๑๕
ข้อเสนอแนะ	๑๒๖
บรรณานุกรม	๑๒๘
ภาคผนวก	๑๓๖
ประวัติ	๑๖๒

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑. จำนวนครูและนักเรียนแยกตามระดับชั้น รอบและเพศ . . .	๕๒
๒. จำนวนครู คุรุวุฒิ รอบและระดับชั้นที่สอน	๕๒
๓. เวลาบริหารราชการของครูรอบเช้าและครูรอบบ่าย	๕๓
๔. อายุของครูรอบเช้าและครูรอบบ่าย	๕๔
๕. อายุของนักเรียนรอบเช้า รอบบ่าย แยกตามเพศ	๕๕
๖. จำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง แยกตามระดับชั้น	๕๖
๗. ร้อยละของครูรอบเช้าและรอบบ่ายในด้านการใช้เวลาและ ความสัมพันธ์	๖๒
๘. ร้อยละของนักเรียนรอบเช้าและรอบบ่ายในด้านการใช้ เวลาและสถานที่ที่นักเรียนไปก่อนและหลังจากเรียน หนังสือ	๖๕
๙. ร้อยละของห้องเรียนรอบเช้า รอบบ่ายและเต็มวัน	๖๗
๑๐. น้ำหนักเฉลี่ยความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อการจัดโรงเรียน แบบสองผลัดที่คณาาคารสถานที่และอุปกรณ์	๗๐
๑๑. น้ำหนักเฉลี่ยความคิดเห็นของครูรอบเช้าและครูรอบบ่าย นักเรียนรอบเช้าและนักเรียนรอบบ่ายต่อการจัดโรงเรียน แบบสองผลัดที่คณาาคารสถานที่และอุปกรณ์	๗๒
๑๒. น้ำหนักเฉลี่ยความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อการจัด โรงเรียนแบบสองผลัดที่คณาาคารมัธยมศึกษา	๗๖
๑๓. น้ำหนักเฉลี่ยความคิดเห็นของครูรอบเช้าและครูรอบบ่าย นักเรียนรอบเช้าและนักเรียนรอบบ่าย ต่อการจัดโรงเรียน แบบสองผลัดที่คณาาคารมัธยมศึกษา	๗๘

ตารางที่

ท
หน้า

๑๔.	น้ำหนักเฉลี่ยความคิดเห็นของครูและนักเรียน ต่อการจัด โรงเรียนสองผลิตภัณฑ์กิจกรรมเสริมหลักสูตร	๘๕
๑๕.	น้ำหนักเฉลี่ยความคิดเห็นของครูรอบเช้าและครูรอบบ่าย นักเรียนรอบเช้าและนักเรียนรอบบ่ายต่อการจัดโรงเรียน สองผลิตภัณฑ์กิจกรรมเสริมหลักสูตร	๘๗
๑๖.	น้ำหนักเฉลี่ยความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อการจัด โรงเรียนสองผลิตภัณฑ์การบริการ	๘๒
๑๗.	น้ำหนักเฉลี่ยความคิดเห็นของครูรอบเช้าและครูรอบบ่าย นักเรียนรอบเช้าและนักเรียนรอบบ่ายต่อการจัดโรงเรียน สองผลิตภัณฑ์การบริการ	๘๓
๑๘.	น้ำหนักเฉลี่ยความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อการจัด โรงเรียนสองผลิตภัณฑ์ปัญหา	๘๖
๑๙.	น้ำหนักเฉลี่ยความคิดเห็นของครูรอบเช้าและครูรอบบ่าย นักเรียนรอบเช้าและนักเรียนรอบบ่าย ต่อการจัดโรงเรียน สองผลิตภัณฑ์ปัญหา	๘๘

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย